

शुु
नडु तसुत

वडडडु वडडनु

डडतु डुषक डडतक

Dhamma.Digital

अनुवडक

डडकु डुडडडनुद

Dhamma.Digital

श्री
नमो तस्स
विमज्ज बादिनो

मातु पोषक जातक

Dharmapala Mahajan Digital

भुयू महर्जन उपासक

बु० सं० २५२६

वि० सं० २०४२

शु० भ० ११०६

ई० सं० १६८५

थाकू:- राजमति प्रिन्टिङ्ग प्रेश, नकबहि. बल ।

फोन न्या: ५ - २२५२७

निगू सळ

थव थुके द्विजुया स्वनु-साधुपोक भातक वरागु मरुत्तं मज्जत
वगं काय्, म्हयाथपिस मां, बोपिनिगु अत्तं गुणं गुणं अनुस्मरण
याकेया निष्ठि तथा-आदर भौरवता तेकेया निमित्तता विज्यागु स्वः ।
मां, बो पिनिगु कृतज गुणं अतस्तं अपरमितं दुमुजुया च्वन । उकि
वयातगु-

श्लोक-ब्रम्हानि माता तपरो पुढ्या चरियात् उच्चरे ।

माहुनेया च पुत्तानं पजाय असुकम्पका ॥

तदर्थं- मां बोपिहे अम्हाथः पुत्रांचरिय न भाई । काय्, म्हाध्विनि
माव्हानीय व अनुकम्पक नं भाई । थुत्तजक मखु-मां, बोपिनिगु गुण
वर्णन यक्की यक्की कनातया विज्यागु दु ।

भगवान बुद्धं भीतजक कनातया विज्यागु मखु-स्वयं थमहे नं
त्रायतिसं देवलोके विज्याता यःमायातत उद्धार याना विज्यात ।
अगुश्रावक सारिपुत्र नं यः जन्मज्जु ववथाम् विज्याता यः मायात
उद्धार याना विज्यात । दुतिय अप्रश्रावण जुया विज्याम्ह महापी
दग्गलायन नं-यः न्हापायाम्ह मां, नके च्वनाच्चम्ह यातनं नक थक
वाहया विज्यात ।

अथेया कारणे गुम्ह सः भुयु उपासक पिनि जन्मदाता मां, तथा
 वीनं परलोक जुया स्थापित स्वर्गादि मोक्षयागु वामना यासे, थ्व थुगु
 सफू छापेयाका प्रदान याना दीगु सः । भगवान बुद्धयागु धर्म महान
 तःधेगु अमुत्यगु जूयानिति- सबदानं धम्मदान जिनाति-धयातगु सः ।
 न्हापा न्हापा ब्राह्मण ४ प्यम्हसे-सुतसोम राजायात गाथा ४ थ्यपू
 न्वना न्यंकल-जिरन्तिवे राजरथासु चित्ता, अथो सरीरपि जरंउपेति ।
 सतंच धम्मो न जरं उपेति सन्तोह्वे सन्धि पवेदयन्ति । इत्यादि ।
 थुकिया दक्षणा गुलि वीमानी भका (अन्नाज) बिचाःपाबले सारा
 चक्रवाल राज्य छगूलि दक्षणा न्यूसान गाईमखु धका सीका थ्वीका-
 काल तसर्थ चतुरार्यं सत्थ धर्म अन्तरगतगु थ्व सफू-भुयु उपासक
 सपरिवार पिनिगु सभ्रद्धां छापेयाका प्रदान यानादीगु सः । थ्वथुगु
 पुण्य दिवंगत माता, पितादिसकल यात्तं प्राप्तजुया स्वर्गं मोक्ष निर्बान
 तकनं प्राप्त याना काय्फयेमा । परलोक जुया बपिन्त क्षीसं उपकार
 याथगु केवल पुण्य छगूमात्र दुगुजुल । पुण्यानि परलोकस्स पतिट्टा
 होन्ति पाणिना ।

थ्व सफू छापेयाकागुली-आपालं गुहालि याना विज्यापि, दीपि
 आयुष्मान भिक्षु छम्मपालो, माणवती अ० । मदन रत्न मानंभर, अमिता
 धाख्वा सविता धाख्वा, सकल यात्तं आपा आपालं साधुवाद दु ।
 बांलाक अलसि मचांझे इलेलाक्क छापेयाना बिधा बिज्यागुलि-राजमति
 प्रेसयात आपालं बन्धवाद दु ।

अनुवादक

भिक्षु प्रज्ञानन्द

प्रकाशकिय

जिमि मां वि. सं. २०४२ ज्येष्ठ महिना ७ गते पूच्वे
 छथाय् विरामि जुया च्वंम्ह यात करुणातयाव थमं फुगु चागु
 तक्कयात उपकार यानाव अनं लिहां भाःगु अवस्थाय् पूच्व लं
 गल्ली ध्यंबले मोतरसाइकलं धक्कानका साला यंकुगु जुया
 अस्पतालय यंका उपचार यातनं याय् मज्जिया, जिपि सकल
 जहान परिवार पित अनथ याना वेकनं प्राण त्याग याना
 भाक्ष । योमा ! आःजिपि सुयागु भरे च्वनेगु बानं जक तोता
 भाक्ष धयानं मानं नं जिमित अनथ याना त्वताभाक्ष ।
 जिमितजा स्वप्नर्थे हे जुल । नकतिनि प्याहांवना द्वाहां भाम्ह
 मांयात आः प्याहां भाय् मतेनि धयागु खः ।

मानं धाल परोपकारया लागी भीपि अलशि चाय्मज्यू
 धक्का करुणातया बिरामि स्वःभाम्ह जिमिमां, हानं छको छे
 द्रहां भागु जिमिसं स्वये मखन । बोमा ! आः जिमिसं मां,
 बा, यागु ख्वा गन वना स्वःवनेगु ? मां, बा, यागु कृतज्ञ
 गुण अनन्त अपर मित हुगु खः । आः जिमिसं व गुण गथे
 याना साय्केगु ? भगवान बुद्धं कनातया बिज्यात पुण्यानि
 परलोकस्स पतिट्ठा होन्ति पाणिना । परलोक जुया बंपित पुण्य
 छगूहै जक प्राप्त जुइ । उकिहै जक उपकार न जुई ।

अथेया कारणे थ्व थुगु सफू धर्मदान यानागु पुण्यया
 प्रभावं दिवंगत जुया भापि जिमि पुण्य मां, बाःपि प्रमुख
 सकलं स्वर्गं मोक्ष निर्वाण तकनं प्राप्तयाना काय्फुपि जुईमा ।

स्वर्गीय पूज्यवर जिमिमां चिरिमैइ महर्जन जन्म
मिति वि० स० १९७७ पौष द्वादसि मरण
मिति वि० स० २०४२ ज्येष्ठ ७ गते खः ।
त्रिरत्ननु भावं निब्बणस्स पच्चमो होतु ।

नमो तस्स विभज्जवादि तथागतस्स

पद कुसल जातक

बहूसूतां धयागु

थुगु धमं देशना भगवान बुद्ध जेतवन विहारे बिराजमान जुया
बिज्याना च्चंगु बखते मचा छहासिगु बारे कना बिज्यागु खः ।

बर्तमान कथा

श्रावस्थि नगरे छहा उपासकया काय छम्ह दु । व मचा न्हेदं
(७) तिति दुगु अवस्थाय् हे वया बीम्ह वं वयाययागु पलाखबाँय् (पद
चिन्ह) सीका बनेसगुली महा चतुरम्ह खः । उकि वया बीम्हसे व मचायागु
परिक्षा याय्था निति व मचायात छुं हे मघासे थः पात्ता मित्रपिन्थाय्
छें वना च्वन । अत्रे व मचा नं अबु गन वन धका सुपाके मन्थसेहे थः
बोयागु पलाखबाँय् (पदचिन्ह) स्वया स्वया वना व अबु च्वना च्चयाय्
न्हघोने थ्यंक वन । अत्रे अबुम्ह से न्यन-मचा छन्त जि छुं हे मघासे
थन वया च्वना नं छं गथे सीका थन जिथाय् बयागु ? मचां धालः -
बुबा ! जि छंगु पलाखबाँय् स्वया स्वया सीकाः वयागु खः । पदचिन्ह
सीका कायगुली जि बांलाक स्यू ।

बौह्महितं हानं मती तल-ध्व मचायागु बांलाक परिक्षा याना स्वे
माल धका । अले लिना सुये म्हापनं जा नया छे पिहाँ वया उखे पुखे
मदय्क पासापिबाय् बना अन नं मेमेपिनि छे छे दुहाँ बना, अन नं उत्तर
पाखेयागु लु बां पिहाँवया सहरपाखे अन नं देपापःखेबागु ले बना जेतवन
बिहारे थ्यं हा भगवान बुद्धयात प्रणाम यान धर्म देशना न्यना चवन ।

व मचां नं थःछे च्वंपिके जि बा गन वन धका हे मग्गसे अबुम्ह
छे मद्दु धका सीका थः बौबागु तुति पलाखाःम् स्वया स्वया थः बौम्ह
गन गन बन अन अन हे वं वं जेतवन बिहारे वना भगवान बुद्धयात
बन्दना बाना थः अबुयाथाय् न्हू धोने दना चवन । बौम्ह से न्यन-मचा,
छे जि थन बया च्वंगु दु धका गये सीका वबागु ? मचां धाल -बाःबागु
पलाखांम् स्वया स्वया उगु अनुभारं जि थन बयागु खः । व हे खँ व
मचां धाःधायें तु बौम्हसिनं भगवान बुद्धयात बिनियात ।

भगवान बुद्धं आज्ञा जुवा बिज्यात-उपासक ! पृथ्वीलम् न्हूया न्हूया
बंगु (पद चिन्ह) पलाखांम् सीका काय्गुलि अयायच्चकं आश्रयं मखु ।
न्हापा न्हापायापि पण्डित पिसं आकाशं आकाशं वोगु वंगु पद चिन्ह
तकनं सीका काल । अजे उपासकं बिनियासेलि बसपोल भगवानं अति-
तयागु खे आज्ञा दय्का बिज्यात ।

।। अतित कथा ।।

परापूर्वं काले वारागति नगरे ब्रम्हदत्त राजां राज्य चले याना
चंगु बद्धते वया पट्टरातीं मेपि नापं अनाचार यात्त । अले राजां न्यना

केल फेन्न यावले व रानीं पा फेका धाल-जि छपि बाहेक सुबातं अना-
 चार यानागु महु यदि यानागु दःसाजि अस्सुमुखि यक्षनी जुया जन्म
 जुइमा । व रानी अनाचार याना नं मयाना धका पा फयेकुगु
 जुया-गथे धाल अथे हे मृत्यु जुयालि छगू पर्वत प्रदेशे अस्सुमुखि यक्षनी
 जुया उत्पत्ति जुल । अले अन्न पर्वत गुफा छगूनी च्वना च्वन । अले वं
 स्वदे (३) तक कुबेर देवतायागु बाँलाक सेवा चाकरी याःगु जुया अन्न
 वहे महा जगले स्वगू योजन व्या न्यागू योजन हाक, इलाकाया दुने
 प्रदेशे मनुष्यपित ज्वना नयेगु अधिकार बिया तल । उकि अथे हे याना
 नया व जीविका हना च्वन । छम्हूवा दिने छम्ह महाजन श्री सम्पत्ति-
 सालि सुन्दर युवक ब्राम्हणया आपालं बनिजालत च्वना व्यापार याना
 उगु हे मार्गं बया च्वंगु जुया च्वन । अत्रे व यक्षनी नं इमित खंका व
 इतततं न्हिला वायु वेगं इमित झम्ते या वंगु बखते मेपि फुकं ग्याना
 बिस्यू च्वन । व हे सुन्दर युवक ब्राम्हणयात पाछाया ज्वना गुफाम् दुने
 हःगुलि युवक पुरुषयागु शरीर पःगु म्हे स्वशं जूगुलि राग चित्त उत्पत्ति
 जुया व ब्राम्हणयात मनसे थः स्वामिबाना नापं तुं मिले जुया अन्न हे
 गुफाय् च्वना च्वंगु जुल । थः गिहाँ बने त्यल धायेबं-ब्राम्हण बिस्यूवनी
 धका तःवोगु स्वहेतं गुफाम् प्वाःतिना नसा माः वनिगु । मनुत नाप-
 लात धायवं इमित ज्वना इमिगु बस्त्र, जाकि, छयः चिकं, तरकारि
 तीगु सामानत हया नका त्वंका तैगु थम्हं जक मनुतयेगु ला नइगु जुया
 च्वन । थुगुप्रकारं इपि निम्हं परस्पर मिले चले जुया च्वना च्वन ।

अले (उखे) मेधाम् वसपोन्न बोधिसत्त्व थः च्वना च्वनागु थासं
 मृत्यु जुया वहे उम्ह यक्षनीया गर्भे प्रतिसन्धि च्वना भिला

दसेली पुत्ररत्न बालख जन्म जुम । अले ब यक्षनीया पुत्र सहित थः
 स्वामी ब्राम्हण निम्हेसिया प्रति अत्यन्त स्नेह माया जूगुया कारणं
 निम्हेसितं बांलाक पाले याना तथा तल कथं नं व मचा कायम्हं
 तःधिक जुया वसेलि मां बौपि नाप गुफाया दुने च्वना च्वनेगु म्हाइपुसे
 च्वना वल । छन्हूया दिनम् मांम्ह पिहाँ वंबले गुफाय् प्वाले त्वहंतं
 प्वातिना थकेगुयात (बोधिसत्त्व) मचां व त्वहंयात चीका अबु व काय्
 पिने पिहाँ वया च्वन । मांम्ह यक्षनी लिहाँ वबले गुफाया प्वाः चाय्का
 तःगु खना ब्राम्हण्याके न्यन-ध्व प्वा सूतां चायेका खःगु धका । काय्-
 म्हेसिनं धाल-ख्युसे च्वंगुलि जि चायेकागु खः । अले मांम्हेसिनं
 बबिल अथे लुखा (गुफा) चायेकेगु बाये मते धका । हानं छन्हूया दिनम्
 काय्म्हं अबुयाके न्यन - 'मां धासा ग्यानापुसे च्वं, अबु धासा शान्त
 शोभाव, थथे छु जुया जूगु ?' अबुम्हेसिनं धाल-'पुता छिमि मां मनु
 मखु' यक्षनी मनुतय्गु ला नैम्ह खः झीपि मनुष्य खः धका वृतान्त
 खं कन ।

काय्म्हेसिनं धाल यदि अथे खःसा झीपि थन छाया च्वना च्वनेगु,
 मनुतयेगु वास स्थाने बनेनु । बौम्हेसिनं धाल-पुता झीपि अथे वन धायेवं
 छिमि मानं झीत स्थाना नइका ।

बोधिसत्त्वं काय्म्हेसिनं बोयात भलोसा बिया धाल-बा ग्याय्मते
 जि छन्त पाछाया मनुष्य पिनिगु वास स्थाने यंका बीगु जिगु जिम्मा
 जुल । अले हानं मेगु दिनम् मांम्हं नसा माः बना च्वंबले गुफा चायेका
 अबुम्हेसित पाछाया ब्वहले तथा बिसि बना च्वन । मांम्ह यक्षनी लिहाँ

[४]

वःबले गुफाय् काय् न मद्दु, बौम्ह नं मद्दुगु खना बायु वेगं व्वां वना इमित लिलाका ज्वना तं म्वेका ब्राम्हणयात धाल-छिपि छाया बिंसि वयागु माल्ला-छिमित जि छु पुरे मयात धका व्व बिल । ब्राम्हणं धाल जिखना तंचाय मते, छंकाययाके हे न्यना सो धका । काय्म्हसिनं धाल -मां मां जिपि म्हाइपुसे च्वना, छको चाह्यू वयागु खः यो मां बो मां धका घेघे पुना न्यासिचाया व्वन । माम्हसिनं पुत्र स्नेहयागु कारणं धाल आ ब्रिपा अये याये मते धका धया लिल व्वना हया तल ।

बोधिसत्त्व काय्म्हसिनं बिचा यात 'जिमि मांया गुलि गथे गन तक भाय् वाय् जग्गा जिमिन् सिमानायागु हक अधिन दु व्वी जि न्येना तय् माल धका मती तथा तल । लिपा छन्हूया दिनय् छको मांम्ह यक्षनीयात ह्येके हीके याना न्यन - मां ! मांयागु सम्पत्ति काय्यात प्राप्त जुइगु मखुसा ? उकि मांया गुलि गथे गुधाय तक्क जिमिन् जग्गा सिमाना हक दुगु खः जिमं सीका तय्मा, जित नं व्वना ति ।' माम्हसिनं काय्यागु स्नेह मायां धाल - पुता ! छंत छाया व चिन्ता माल, छिमित माःगु फुक्क जि पुरे याना तयागु हे दु ।' काय्म्हसिनं धाल - 'मां जक सदा नं बः लाना च्वनी मखु, जि नं सीका तयेमा जितनं कनाति मां धका ह्येके हीके याना न्यन ।

अले माम्ह यक्षनी नं थःगु हक दया च्वंगु सिमाना फुक्कं कन - 'पुता छं सीका ति, जिगु हक दुगु, जिगु अधिन दुगु थुपि छचाखयलं दिशा बिदिसा बहाड पर्वत फुक्कं खः धका व्वना धाल - हाकः हिसावं स्वीगू योजन, ब्या हिसावं न्यागू योजन दुगु जुल' धका फुक्कं कन ।

काम्हसितं व फुक्क बांलाक लुंका तमा तःगु जुव । अनलि हानं
 छन्हू मांम्ह जंगलपाखे स्वया पिहाँ वंबले मुफाय् प्वा तिना तःगु ल्हं
 चीका अबुम्हसीत पाछाया थः मानं क्याता तःगु सिमाना, नदीपाखे स्वया
 वायु वेगं व्वाँय वना थंक्क वना चवन । अले मांम्ह यक्षनी नसा माला
 जिहाँ वया स्वबले मुफाय् दुने काय न बी नं निम्हं मखना तुरन्त वायु
 वेगं व्वाँय वना उखें थुखें माला स्ववंगु बद्धते काय नं बीम्ह नं निम्हं
 थःगु सिमाना नागे जुया खुसि छिना वना च्वंगु खंकल । मान्हं अम हे
 थःगु सिमाना नदी किनारे च्वना - काम् व बीम्ह निम्हसितं याचना
 याना सःतल - 'पुता छं अबुयात व्वना गन वने त्यनागु' थन वा, जिगु
 अराराध छु दु, जित माया मदुला ? जि छिमित छु दुःख बिया तयागु
 मदु, वा पुता वा, छं अबुयात व्वना जिहाँ वा, वनवा धका बिलाप
 याना सःता च्वं च्वं हे नदी पारीया किनाराय् थंक्क वने । अथे नं
 माम्हसितं प्रार्थना याना वं चवन - 'पुता ! छं आमथे माया त्याग याये
 मते, लिहाँ वा ।'

बोधिसत्व काम्हसितं धाल - 'मां जिपि मनुष्य खः, छ बक्षनि खः
 जिनि सदां नं छयाक् च्वना च्वने फइमखु, मनुष्य लोके वने ।

माम्हसितं धान - 'पुता ! आमथे हे छिमिसं जित त्याग याना
 मनुष्य लोके वने धैगु जूमा छं मनुष्य लोके जीवन गथेयाना हनेगु,
 शिला बिद्यादि छुं छगू सःगु मखुनि वा पुता छिमित जि गने मखुत, वने
 मखुत, छं मनुष्य लोके च्वना जीविका हनेया निति जि चिन्तामणि नां
 जुया च्वंगु महामन्त्र बिद्या सय्का सीका तयागु दु, व छंत स्थना बी ।

[६]

मनुष्यपिसं क्षिनिदं न्हापा खुया थंका त गु पदचिन्ह (पला खवांय्) तकं
सीका काय फेगु जुया चवन बुकि हे छं जीवन हना च्वं । थव तःधंगु
अमृत्यगु मन्त्र खः । जि छन्त स्यना बी छं ग्रहण माना का । व मांम्ह
यक्षनीया थःत पुत्र शोक असह्य संकष्ट दुःख वेदना जुया चवन नं जि
काय्यात दुःख जुइ, कष्ट बुइ भेगु माया स्नेहया कारण मन्त्र स्यना बीगु
यात । तर हानं धाल - 'पुता छंगु खवा मखन धायेवं जिगु प्राण ल्यनी
मखुत ।

(अहो ! अहो !! काय् भ्-याय्या प्रति गजोगु ममता
माया थःगु प्राणहे फुईगु जुलनं - थव काय्यात दुःख कष्ट
जुई धका माया स्नेहतया मन्त्र स्यना व्यगु जुया चवन । उकि
धयातगु - माता पिता गुण अनन्त धका)

बोधिसत्व काय्-महसिनं नं नदिया किनाराय् च्वना मायात आदर
गौरवपूर्वक प्रणाम याना मन्त्र स्यना काय्गु यात । मन्त्र ग्रहण याय्बुंका
मां यात्र सहभवार प्रणाम याना जि बने त्यल मां धका मांयाके क्षमा
फोना बिदा कया वंगु जुल ।

मांम्ह यक्षनीनं काय नं बिदा कया वंगु मिखां खने दतले स्वया
चवन । मिखां खने मद्दुस्वेलि पुत्र शोकं थःगु हृदय्यात थामे याय् मफया
भाराकक गौतुल, अन हे मृत्यु जुल ।

मांम्ह यक्षनी भाराकक गौतुगु अबुम्ह ब्राम्हणं खंका बोधिसत्व काय्यात
धाल - 'पुता! छं मां मखुथे जुलथे च्वं भाराकक गौतुवन, छको स्व बने

माल यथे धका स्वके छोट ।' काय्म्हं स्वघंबले मृत्यु जुया चवने
धुंकल ।

अले अमुम्ह सता चित्ता दयेका मृतक शरीरयात अग्नि संस्कार
याना नाना प्रकारयागु पुष्प धूपादि पूजा सत्कार शोकसन्ताप याब्धुंका
अमुम्ह नाप नापं बारानसी नगरे थंक् वन । अनलिजुजु-
यात सूचना बीके छोयाव पदकुसल मानवक ध्वाकाय् (द्वारे) चवना चवन ।
जुजुं दुहाँ वा धका खबर छोया हसेलि जुजु याथाय् वना प्रणाम याना
पयनुना चवन । अले जुजुं न्यन - छं छु शिल्प बिद्या सयेका तयागु दु ?
बोधिसत्त्व पद कुशलं उत्तर बिल - 'महाराज सुं मनुखं खुया यंका
तःगु वस्तु जिनित् दसांतबि नं व उगु सामानत पद चिन्ह स्वया
लुईका लिब कया हये फु । जुजुं- 'अथे जूपा छं जिगु सेवा याना च्व'
धका धाल । पदकुशलं विन्ति यात 'जित् तिह दोछि दोछि दां प्राप्त जूसा
छपिनिगु सेवा चाकरी चवने ।'

जुजुं धान ज्यू । छं सेवा चाकरी याना च्वं, तिह दोछि दोछि दां
छन्त बीगु जुन धका चाकरी तया तल ।

लिया छन्हू पुरोहितं जुजु यात धाल - "महाराज ! छपिसं पदकुसल
मानवयात तिह दोछि दोछि दां छाय् बिपा बिज्यानागु ?" वं धाथें
शिरुप बिद्या सम्ह खःला मखुला परीक्षा याना स्वया बिज्याःहुं ।" यथे
पुरोहितं धासेलि जुजुं ज्यू धका स्वीकार यात । परीक्षा यायेत अमृत्य
अमृत्यगु नाना प्रकारया धन रत्नयात पोचिना जुजु व पुरोहित

[८]

निःहंसे ज्वना प्रासादं क्वहाँ वया राजाभा दरवारम् स्वको चाहीला
हानं स्वाहाने तथा पखालं थाहाँवना मेथासं क्वहाँवया अन नं मेगु छगु
धर्म शालाय् थंका पलख च्वना हानं स्वाने तथा प्रासादे थाहाँ वना,
धनन मेथाय स्वाने तथा क्वहाँ वल । क्वहाँ वया हान देश नगरे दुने
पुष्करनी पुखुया सिथे थंका अन स्वको चाहिला पुखुया सिथे थंका
अनं क्वहाँ वना पुखुली दुने माल सामान गुप्तरूपं दवे याना प्रासादे
पाहा बना अनं नं क्वहाँ वया थःथःपु यासय् च्वना वन ।

अले च्यान्हु सिन्हु बाछिति दयका हो हल्ला मचे यात - 'राजाया
राज दरवारम् मणि माणिक धन रत्न खुया यंकल । अले राजां बोधि-
सख पद कुसलयात सतके छोया धास - 'भो मानवक पदकुसल !
राजदरवारम् आपालं धन रत्न खुया यंकल छं व रत्नमाला लुइका
बीमाल ।'

पदकुशलं धाल- 'महाराज ! निन्हु प्यन्हुं यागु छुं खें सिनिदे १२ दे
न्हापा खुया यंका तःगु दःसान जिगु मन्त्रयागु वल अनुस्मरण याना
लुमंका कया हया बी महाराज युकी छपिसं छुं हे धन्दा कया विज्याब्
म्बा, जिगु निति थ्व ज्या खें छुं आश्चर्यया खें मखु । जि पत्ता नगे
याना बी ।' जुजुया आज्ञायात स्वीकारयाना दकले न्हापलाक थःम्ह
मांयात प्रणामयाना मन्त्रयागु जप याना प्रसादे च्वे थाहाँ वना व अन
च्वना धास - 'महाराज ! थ्व खेत निम्ह दुगु जुया च्वन इमिगु पद-
बिन्ह पत्ता लगे जुल । व खः राजा व पुरोहितयागु पदचिन्ह अनुसारं
श्री भवने वन अनंनं पिहाँ वन राजमहलयात स्वको चाहिला प्राकार

तमिप वना अन च्वना दना हानं धाल - 'महाराज ! ध्व जग्गा प्राकारंहेते जुया पदचिन्ह आकाशे खने दत ।' अले प्राकारं स्वहाने गवा च्वे वना अनन व्वहाँ वया पद चिन्ह अनुसार विनिशयय् शालाय् वना हानं राज महले वया प्राकार च्व व्वहाँ वया पुष्करनीस ध्यन । उकियात स्वको (३ को) प्रदक्षिणा याना धाल - 'महाराज ! खुं ध्व पुखुसी व्वहाँ वन ।' अले हानं जुजुं थम्हं हे ज्वना वना तथा तःगु गुगु खः सामानत कया ह्या जुजुयात तु बिल । बियावं धाल - 'महाराज ! ध्व निम्ह खुं प्रसिद्ध महा खुं खः । थुपि थुगु लं राजमहले थाहाँ वन ।

जनतापिसं प्रशन्न जुया लापा थात बस्त्र ज्वेकल ।

जुजुं विचार यात ध्व मानवकं खुं चागु पदचिन्हया अनुसरण याना खुं यागु मामान-तया तथाय् चासे जक सीके फु खुं यात्र ज्वने मफु । प्रले जुजुं धरल - आ नकतिनि खुं खुया यंकुगु सामान जक बी हल, खुं तयेत ज्वना हे फुला ?"

महाराजा ! खुं थन हे दु, तापाक मखु सतिक हे खः ।" थु सु ख ?" । महाराज ! उम्ह माल धका धया च्वंम्ह खः व थम्ह हे खुं ज्वी । तर गुगु खः छापेनिगु सामान प्राप्त जुल । मेगु खुं यामु छाय तंता (मतलब) ध्वया बारे न्यना विज्याय् मते ।

जुजुं धाल - पदकुसल जि छन्त न्हि न्हि दोछि दां विमा तथा, जित खुं हे पत्ता लगे याना दी माल ।

‘महाराज ! छिपित धन प्राप्त जुन, खुँयात हानं छाय माल !

पदकुसल ! जित धनया सिवे नं खुँ माला चवन ।

अथे जूसा महाराज ! जि खुँ ध्व हे खः धका धाय् मखु पूर्वकाले
जुया वंगु घटना न्बके । यदि छपि प्रज्ञावान खःसा उकिहे सम्झे जुया
विज्याहुँ । थये धका धया न्हाया जुया वंगु खँ न्यंकल । ‘महाराज !
पूर्व समयस बाराणसी नदि तीरया गामे पातल नां याम्ह छम्ह
नतंक प्याखमो छम्ह दया चवन । उम्ह प्याखमो नं छन्हूया दिनय् थः
जहान (कला) यात च्वना बाराणसी ध्यं ह वन । अन वं प्याखँपिखँ
म्ये मि हाला धन कमाय् यात । प्याखँपिखँ हुले सिधसेली आपालं नेगु
त्वनेगु सुरा जाः कये तरकारी कया थगु थासे गामेपाखे वन । नदीया
किनार पाखे ध्यकवन । अले न्हूगु जल (लः) वगु खनां अयला त्वना
चवन । हानं मस्त जुया थःगु बलयात मसिया गर्दने महावीणा चिना
नदी छिना वनेया निति तयार जुल । वं थः भार्यायात ल्हात उवना
अले नदीस क्वहाँ वन । बिणाया प्वालं लः दुहाँ वना व बिणा नाप
सखय् दुवे जुया वन । कलाम्हसे जत्र वयात दुवे जूगु खना व खुँसि छिना
किनारे वना दनाचवन । नटंक पातल छको दुवे जुल छको यहाँ बल ।
लः त्वना व वया प्वा फुले जुल । वया कलाम्हसे बिचा बात - आ जि
स्वामि सीन वं छगू म्येयात याचना प्रार्थना याना व हे म्ये लोकजन-
पिन्त न्यंका जीविका चले पाये ।’ थये मती तया वं धाल - स्वामि !
छि लखे दुवे जुया चवन । जित म्ये छपू व्यू गुकि जि जीविका जुया
चवने । थये धया थुगु गाथा धाल -

बहुस्युत्तं चित्तकथि गंगावहति पाटलं ।

बुह्यमानक भट्स्ते, एकं में गाहि गायकं ॥

‘गंगां बहुश्रुतं विचित्रं कथिकं पातलयातं बगे यानां यंका चवनं । हे बगे जुया च्वम्हं छन्तं सुखिं जुइमां । जितं छगू चिकिहाकगुं गाया धाः ।’ नटपालं - ‘भद्रे ! जिं छन्तं गथे गीतं बीगुं, थुगुं समयं जितं जनतापिनि कल्याणं यानां च्वम्हं जम्हे कसा यानां चवनं ।

येन सिञ्चति दुखितां येनसिञ्चन्ति आतुरं ।

तस्समज्जे मरिस्सामि जातं सरणा भयं ॥

गुगु जलं दुःखिपितं सिञ्चुका येञ्चुका तथा तलं । गुकिजा पीडितं जुया च्वपिन्तं सिञ्चुका तलं । जितं वहेलःया बिचे प्राणांतं जुया चवनं । जितं शरणं स्थानं हे भयं उत्पत्तिं जुया घलं ।

बोधिसत्त्वं थुगुं गाथा न्यंकलं - महाराज ! गथे खः लखं जनतापिन्तं रक्षां यानां च्वमुं खः उगु हे प्रकारं राजा नं यदि ब हे भयया कारणं जुनं धासा सुनां रक्षां शइ ।’ थथे धयाव थुगुं खं त्वपुया च्वगुं हुं । अथे नं जिं ब पण्डितयातं सम्झे याय् लाइकगुं कथं धायागुं खः । महाराज ! सम्झे जुया विज्याहं ।’

महाराजं धाल - ‘पदकुसल ! जिं थुगुं प्रकारयागुं त्वपुया च्वगुं खं जिं मस्यूं । जितं खुं ज्वनां थु ?’

[१३]

अथे जूसा महाराज ! ब मेगु खं न्यनालि सीका बिज्याहुं धयालि
छगू मेगु घटना कन -

देव ! पूर्व समय ध्व हे वाराणसीया द्वारे (गामे) छम्ह कुम्हाया
भारकुरा छोया निति चाः कया हइगु जुया च्वन । वं छगू हे यासं
न्हि न्हि चाका कां पवंतया दुने गाः हे बन । छन्हूया दिन्य व उगु चा
कया च्वगु ईलय अकाले सुपार्थ वया तच्चकं बर्षा जुल । वा बगु सखं
गाःया लिक् च्वंगु चा कुतुका बिल । उकि कथा, वयागु छयों तज्यात ।
वं खवभाव थुगु गाथा घाल -

यत्थ बीजानि रुहन्ति सत्ता यत्थ पतिट्टिता ।
समि सीसं निपिलेति जातं सरणतो भय ॥

गुगु (भूमि) चाय् बीज उस्पति जुया च्वनी, गुकीयानां प्राणिपि
प्रतिष्ठित जुया च्वनी उकीहे जिगु छ्चोने पीडा बिया च्वन; जित
शरण स्थानं हे भय उत्पन्न जुल । देव ! गथे जनताया आधार महापृथ्वी
खः उकि हे कुम्हाया छयों प्वा गन; अथे हे यदि फुनक लोक जनपिनि
शरण स्थान राजां हे खुया कायेगु ज्यायात अले वयात सुनां रोके याये
फइ । “महाराज ! थुगु प्रकारं तोपुया धया बंकूगु खंयात सीके फेला ?”

‘पदकुमार - जित गुप्त खं प्रयोजन मदु खं थ्व धका उबना
जित कयने माल ।’

पदकुसलं राजाया सन्मान याना रक्षा याना ब छपि खं खः धका
भुजुयात तप्पक मघासे हानं उदाहरण बिल -

महाराज ! पूर्वं समयय् थ्व हे नगरय् छम्ह मनूया छें मि नल । व
 मम्ह छम्हसित वचन बिल- दुने दुहाँ वना सामान लिकया व्यू । व मनू
 दुने वना सामान लिकया पिहाँ वय् त्यंगु बखते लुखा बन्द जुल । छे-
 छत्रा कुंया कुं जुया पिहाँ वयेगु लें मसिया दुखी जुया खवया पीडित
 एवीका दुनेहे लाना च्वन । अले वं ख्व ख्वं थथे घाल -

येन भक्तानि पचन्ति सीतां येन बिहञ्जति, ।
 सोमं इहति गत्तानि, जातं सरणतो भयं ॥

जित शरण थानं हे भय उत्पत्ति जुल । महाराज ! छम्ह थजाम्ह
 मनू गुगु खः (अग्नि) मि जा बुइगु खः, अले गुकि याना ख्वाउँ विस्म्युं
 वनीगु खः, व हे मि जितः पुना च्वन । शरण कायेगु थासय् हे जितः
 भय जुया च्वन ।

व मानवकं जुजुयात छ खू खः धका मघासे छगू हानं मेगु
 बदाहरण बिल -

देव ! पूर्वंसमय थन हे नगरय् छम्ह मनुष्य अपालं नयाव पचे
 मजुगुया कारणं दुखि जुया खोया च्वन ।

येन भुतेन यापेन्ति, पुथु ब्राम्हण खत्तिया,
 सो मं भुत्तो ब्यापादि, जातं सरणतो भयं ॥

[१५]

गुगु नसां फुक्क ब्राम्हण क्षत्रिपि नया म्वाना च्वंगु खः उकि हे
जित कष्ट बिया च्वन । जित शरण स्थानं भय उत्पत्ति जुल । महाराज!
छम्ह मनूनं (रतन) भाजन (थल). यंकालि बीहसेलि खुंयात हानं न्यना
च्वमेमागु छाय् ।

पदकुसल - बीफुगु खःसा जित व खुं व्वीका ब्यु । वं महाराजबाट
(ध्वीका) सम्झेयाकेया निम्ति हानं मेगु तं उदाहरण बिल

महाराज पूर्वं समय बन हे नगरय् फसं पुइका मनू छम्हसिया
शरिर नष्ट जुल वं खवया व गाथा द्वारा धाल -

गिम्हानं पच्छि मे मासे वातं इच्छन्ति पण्डिता,
सो मे भञ्जति गत्तानि, ज्ञातं सरणतो भयं ॥

गृष्मया अन्तिम महिनाय् पण्डितजनं गुगु वायु माला च्वनी व हे
फसं जिगु शरीरयात नास यात । जित शरण स्थानं हे भय उत्पन्न
यात । महाराज शरण स्थानं हे भय उत्पत्ति यात । थुगु खं यात थुइका
काय माल ।

थुजुं हानं धाल - पदकुसल ! जित खुं हे माल ।

पदकुसल जुजुयात थुइका वीत हानं मेगु उदाहरण न्हयथन -

देव ! पूर्वं समय हिमालय प्रदेशे सिमा हलं जाया च्वंगु तःथानु
सिसा दया च्वन । उके झंग पछित दोलं दो च्वना च्वन । धव

खनाव जेष्ठम्ह क्षग नं धाल -

यं निस्सिता जगति रहं बिहङ्गमा सोयं अग्गिपमुञ्चति,
दिसा भजथ वक्कङ्गा, जातं सरणतो भयं ।।

गुगू बृक्षेस जंगत च्वनाच्वन वहे बृक्षे मिदनावल, हे पच्छिपि मेगु
दिशाम् हुं शरण स्थाने भय दया वल ।

देव ! गथे बृक्ष पच्छितयेगु शरण स्थान खः अथेहे राजा जनताया
शरणस्थान खः । व हे खुया काल धायेव सुतां रोके याये फँ । देव थ्व
खँ सम्झे जुया बिज्याहुं ।

जुषुं थ्व खँयात नं थ्वीके मफु । जुजु धाल जित खुं हे माल उकि
पदकुसलं हानं वगत मेगु नं उदाहरण बिल -

उम्ह गृहस्थया छम्ह जक काय दु । अबुम्ह सिसेलि मां यागु सेवा
याना च्वन । वया इच्छा मज्जीक हे वयात छम्ह कुलकन्या हया
बिल । भौम्हं माजुम्हसित न्हापां न्हापाला बिचा याना च्वन ।
लिपा वया काव् म्हघार्पि तःषिक जुयावसेलि वं माजुयात
छँ नं पितना छोय्गु बिचा यानाथं थः भातयात माजुयागु नाना प्रकारया
दोष खँ थंका चित्त फारे याना बिल । कलाम्हसिनं भातम्हसित छिमि
मांयात पालन पोषण याये मफु, वयात स्याना छो धका तक नं धाल ।
भातम्हं मनुष्य हत्या साधारण थ्या मखु वंत गुकथं स्यामगु धका धाल ।
अथे जूसा देना च्वनिबले वयात चारपाइले तथा चारपाइ सहित च्वना

[१६]

घडियाल नदिस बां छो, घडियालं हे स्याइ ।

'छं मां गन दु ?'

'वया धासय् हे चना च्वन ।'

'अथे जूसा हुं वया देना च्वंगु ईले खिपतं चिना तयाति (चिन्ह देकी) । वं अथे हे याम् धुन घाल मनूत रने धुं कीगु ईलय् दधो बनेगु थेंतुं मांम्हसिथाम् ग्वतु वना न्ह्यो वयका च्वंम्ह मांयात चारपात्यय् चिना बिल । कलाम्ह सित नं थना निम्हं जाना चारपाई सहितं ल्होना नदीस बांछोया बिल । घरियालं वयात चिरफारयाना नया बिल । जव (कलाम्हसिया) मां सित धयागु सिल अले कलाम्हसिनं घाल स्वामि जिमि मां सित ।

आ छ मांयात स्याना व्बु । भातम्हं ज्यू धका धयालि शमसाने यंका चिता दयकल । भातम्हं कलाम्हसित मि हबागु दुलाधका घाल । ह्ये लोमंगु जुभा च्वन । उकि वयात कया हात धका ज्या वात कलाम्हं काः वनेगु आंत नं मया हान भातम्ह वसां थः याकचा ज्बीगुलि ग्याना निम्हं बना का वनेगु विचा याना निम्हं मि कायेत वन ।

उखे इपि निम्हं वसेलि खाउसे सिचुसे च्वंगु फस कःगुलि बुढि न्ह्यलं चाय्का बिल । वं थः शमसानय ला वया च्वंगुलि विचा याना स्वबले थत स्याय्त्थंगु खः हानं मि का बना च्वंगु खे सीकल । अले व बुढि जिगु सामथं स्यूगु हे मखुनि थुमिसं धका वं मेम्ह मूतक शरिरयात चारपाइले थ्यना उकिवात कापतं त्वपुया, थः

निम्हं जाना देना च्वंम्हसित शमसाने वं कल ।

[१७]

छगू गुफाय मखंक विस्सू बना चवन । खुं छम्हसिया व गुफाय
सामानत तया तःगु खः । व हे सामान कायेया निरति व खुं गुफाय
वन । अने अने बुढिगत खना बिवायात कि व छम्ह सुं यक्षनी जुइ,
जिगु माल सामान अमनुष्यया लहाते लात । व छम्ह भूताचार्य बैद्य ज्वना
बल । व बैद्य मन्त्र याना व गुफाय वन । व धाल 'जि यक्षनी मखु वा अने
अनिम्हसे थुगु धनयात उपभोग याये । बैद्यं धाल, 'जि गुकथं विश्वास
यायेगु ?' 'छगु म्ये' जिगु म्येचा द्योनेतय् हि' 'वं अथेहे यात । व बुढि
वयागु म्ये: वां न्याना वाकु थला बिल । भूताचार्यं बैद्यं मने तल 'थ्व
यक्षनी हे खः ।' वया म्ये हि स्वः स्वः वल । व विस्सू वन । बुढि
कनेखुन्हू रेशम वस्त्रं पुना नाना प्रकारया रत्न ज्वना छे' वल । छे'
थ्यने साथ काय् व भौ निम्हसिनं नं उलिमछि धन सम्पति गन कया
हयागु धका न्यना उगु स्मसाने गुम्हसित सि छुसि दुया छोयका छोल
उकि थुगु धन रत्न प्राप्त जूगु खः ।

मां जित नं प्राप्त जुइना धका भौम्हसिनं न्यन । माजुम्ह हनं जि
थे' तुं जुन धामा प्राप्त जुइ धका धाल । तिसा वसया लोभं थः
भातयाके मन्यसे शमसानय् वना थःथम्हं छोयका सिना वन । उखे
भातम्हसिया कलाम्ह मखना उखे थुखे मा वन । गनं खंके मफया
माम्हरिके भौपचा गन वन खने मदु धका न्यंगु बखते अरे व पापी
सी धुं कन, सीम्ह लिहाँ वइत्ता धका गाथा धाल ।

यं आनीयं सोमनस्सं मालिनि चन्दनुस्सदं,
सा मं घरा निच्छुभति जातं सरणतो भयं ॥

[१८]

निम्हसिनं मिकयाहया व बुढिधका मिच्याका उनायकन ।

गुम्ह माला धारिणी तथा चन्दन धारिणीयात प्रशन्न मनं हया ।
 वं हे जित छे पितिन । शरण स्थानं भय उत्पत्ति जुल । महाराज ! गथे
 माजुया निति भीमचा वधे तुं जनताया निति राजा शरण स्थान जुया
 च्वन । वयापाखे हे यदि भय उत्पत्ति जुल घासा छुयाम् फइ ? बिचार
 या । राजां घाल

‘जि छगु खे सम्झे मजुल जित खुं हे न्हणेने तये हये मा ।’

पदकुशलं राजायात बचे याये धका मति तथा हानं मेगु खं
 उदाहरण बिया घाल — देव ! थ्व हे नगरे छम्ह मनुखं प्रार्थना यानाव
 पुत्र लाभ यात । व जन्म जूसा निसे व मनु जित पुत्र दत्त धका प्रशन्न
 जुया च्वन । व मचायात पालन पोषण नं याना तल । हानं बिवाहनं
 याना बिल । लिपा व मनु बृद्ध जूवले ज्याजि याये मफूबले व छ बुं
 ज्या नं याये मफूत चन छे नं पिहाँ हुं धका बुढायात पित छोल ।

व मनु तःसकं कण्ट पूर्वक पवना पवना जीविका याना च्वने माल ।
 खवया खवया गाथा धाल —

येन जातेन नग्दिस्सं यस्स च भवं इच्छिस्सं,
 सो मं घरा निच्छुभति जातं सरणतो भयं ॥

अर्थः— व उम्ह जन्म जूगु वखते प्रशन्न जुया । गुम्हसिया उन्नतिथा
 इच्छा याना वं हे जित पितिन । शरण स्थानं भय उत्पत्ति जुल । महा-
 राज अथे हे सामर्थवान पुत्रं अनुयात रक्षा यायेमा गथे बीम्हं काययात

रक्षा याइगु खः । उगुहे प्रकारं राजां सारा जनतायात रक्षा याय्
 मागु खः । थ्व भय् तमाम प्राणिपिन्त रक्षा याम्ह राजाया पांखे
 उत्पत्ति जुल । अथेया निरिति हे देव थ्व सीके माल फलनाम्ह खुँ खः
 धका ।

राजां वारंवार मागवकयात आग्रह यात । जि कारण अकारण
 छुं मस्यु । कित खुँ व्यू, कित मखुसा स्वयं थः हे खुँ जुइ माल ।

अले पदकुशलं जुजुयात धाल- अथे जूसा छु, राजन । बोलाक हे
 धार्थे हे खुँयात सीके मालला ?

“मानवक अथे हे खः ।”

“अथे जूसा परिषदया विचे (न्हघोने) धया कयनेकि फलनाम्ह
 खुँ खः ।”

“मानवक अथे हे या ।”

जुजु वं गुलि न बचे याके व्यूगुयात सीकी फुगु मखुत । उकि व
 मानवक खुँयात ज्वना कयने धका मती तथा एकचित्त जुया च्वपि
 जनतापिन्त सम्बोधन याना धाल -

सुनन्तु मे जानपदा नेगमा च समागता, यतोदकं तदा-
 दित्तं, यतो खेमं ततो भयं, राजा विलुम्पते रठुं ब्राम्हणो
 च पुरोहितो, अत्तगुत्ता विहरथ, जातं सरणतो भयं ॥

जनपद हानं निगमं वःपि लोकापि न्यो ! गन लः दुगु खः अनं हे
मि न्याना वल । गन कल्याण दु अनं हे पाप उत्पत्ति जुया वल । राजा
व पुरोहित ब्राम्हण मिले जुया राष्ट्रयात लुते याना च्वन । होसियार
जुया व बिचारया शरण स्थानं हे भय उत्पत्ति जुल ।

जनतापिसं थ्व खँ न्यना बिचा यात - थुम्ह राजा रक्षक जुयानं
मेगिन्त दोष लगे यात । अःगु धन स्वयं थम्हं हे पुखुली तया खुँयात
माय्का तल जिमिस थ्व पापी राजायात स्याना बी । वं हानं हानं
लिपा खुया मकायेमा । इमिसं दण्ड मुग आदि जोना दक्क जाना उम्ह
राजा व पुरोहितयात अन हे दाया प्रहार याना स्याना बिल । जनता-
पिसं बोधिसत्व यात अभिशेष बिया जुजु यात । शास्ता नं थुगु देशना
हया उपासक । थुकी छुं आश्चर्यं चाय्मागु मदुकि पृथ्वील्य् च्वंगु
पद चिन्ह तिइका कालधका । न्हापा न्हापायापि पण्डितपिसं आकाशे
च्वंगु पद चिन्ह हे नं सीका काये फु धका सत्तयात प्रकाशित
याना जातकया खँ कना बिज्यावले उपासक हानं व कायम्ह
श्रोतापत्ति मागफलम् प्रतिष्ठित जुल । जातकया सिल सिला
मिले याना हानं कना बिज्यात कि उगु समय अबुम्ह कास्यप खः,
पदकुसल कुमारला जि हे खः ।

[बदकुसल जातक वचाल]

‘नमो तस्स विभज्जवादि तथागतस्स’

मातृ पोषक जातक

‘तस्स नागस्स विप्पवासेन ...’ थ्व थुगु उपदेश भगवान बुद्ध जेतवन विहारे च्वना विज्याबले मातृपोषक स्थविरया बारे कना विज्यागु खः ।

वर्तमान कथा

साम जातके कना तःगु कथा खे हे खः ।

भगवान बुद्ध भिक्षुपित्त सम्बोधन याना विज्यात-‘भिक्षुपि । थुके छिमिसं क्रोध याय् मते । न्हाया यापि पण्डित पसुयोनिस जन्म जुयानं मां नाप वियोग जुसेली न्हेनुतक आहार मनसे च्वंगुलि गेसि जुया वन । हानं राज श्री भोजन प्राप्त जुलं नं बिना मांयात भोजन प्राप्त मज्जीकं नय मल्लु धका मन । मांया खुवा स्वया हे तिति नसा नन धका पूवं जन्मया कथा कना विज्यात ।

[२२]

अतित कथा

परापूर्वं काले वाराणसी ब्रम्हदत्त जुजु राज्य चले याना च्वंबले बोधिसत्त्व हिमालय प्रदेशे किशिया कोखे जन्म जुल । व उम्ह बोधिसत्त्व किशिया वर्णं स्वेतवर्णं बांलासे च्वम्ह खः । वेदोन किशिया नायो नं जुया च्वन । वया मांम्हसिया मिखां मखं । अले बोधिसत्त्व किशि मेपि किशितेत माःसागु फलफूल मांयात ब्यू धका बिया ब्छेगु खः । इपि किशितेसं मांम्हेसित मव्यूसे थःथपिसं हे नंगु जुग च्वन । बोधिसत्त्व व उगु फलफूल मांयात ब्यूला, मव्यूजा धका परिक्षा याना स्वबले मांयात मव्यू धका सीकल । अले इपि किशितेगु फीजयात तोता सुयातं छुं मधासे चान्हे हे मांयात व्वना चन्दोरण पवंते थ्यक वल । अले अन छगू पुखूया समिपे च्वंमु पवंतया गुफास मांयात तथा पाले याना च्वन ।

उगु हे अवस्थाय् वाराणसी याम्ह वनचर छम्ह जंगले लें तना दिशा विदिशा सीके मफया तःतः च्वतं खोया हाला जुया च्वंगु ताया- 'एव मनुयात छु आपत विपत परे जुल जुइ' जि वयात विचा यावने धका जंगले स्वबंगु बखते व उम्ह मनू ग्याना चिस्लाब् दना हाला बिस्यू वन । अथे जूसानं व किशि न्हयोने वना लें पना भरसा बिया धाल- 'छ जि खना ग्याये मते, छत छु जुल, छाय हाला ख्वया जुषागु ?' व पुरुषं धाल- 'भो गजराज । जि लें दोना च्वंगु थनि न्हेतु दय धुंकल, जि अन वने थनवने मसिल, जित महा दुःख जुल, एव जंगले हे जिगु प्राणया निरासा जुल' । किशि धाल- 'हे पुरुष छं धन्दा काय मते, ग्याय मते, जि छन्त छिमिगु देशे वनेगु लें क्यना बी' धका फलफूल

हया नका वाराणसि देशे वनेगु लँ वयना धाल- 'आ छ देशे वना जि यन थथे दु धका स्वैतं धाय मते' धका धया तोता छोट ।

व पापिम्ह पुरुष वाराणसी देशे वना मती तल व जंगले च्वम्ह किशि गजवर तच्चकं बांला, स्वैतवर्गम्ह, जुजुयात लाइक जू. जि जुजु-यात कन धासा जित यक्को देक लाभ जुइ । थथे धका मती तया जुजु याथाय वना विन्ति यात । जुजुया नं न्हापायाम्ह मंगल किशि मृत्यु जुइ धुंकुगु जुया प्रजागनपिन्त धयातःगु दुकि मंगल किशि गजवर योग्यम्ह सुनानं खंसा जित खबर कँबा । उगु हे अवस्थाय् व पापिम्ह पुरुषं जुजु याथाय् वना विन्ति यावंगु जुया च्वन । जुजु लय् लय् ताया किशि मागत व हानं मेपि न लसकर फौज यक्को देक मुंका व हे पापि पुरुषं जंगले किशि च्वना च्वंगु धाययात लँ वयंका वंगु जुल । व पापि दुष्ट चित्तम्ह से न्हापा हे व किशि च्वना च्वंगु थाय् वाय् फुक सीका चित्तमा लुमंका वःगु जूया निरति अन थ्यंक लँ वयना यंकूगु जुया च्वन । उगु बखते बोधिसत्त्व गजवरं थः च्वनेगु धासे पुखुली लसकर बया च्वंगु खंकल, खंका बिचायात थ्व थुगु भय जित गनं उत्पति जुल । अले सीकल कि- व हे अकृतज्ञ पुरुषया पाखें उत्पन्न जूगु खः । धाःथें धाल धाःसा जिके महा बल शक्ति दु, दोछिम्ह किसि बल धासा न, जि बिनष्ट याना व्छे फू । जि धाःथें तं पिकया वन धाःसा, देश नगर ससैन्य फुकन यातनं नष्ट बिनष्ट याना व्छे फू । अथे जूसानं जि इमित नास यात धाय बं, जिगु शील स्यनी । अथेया कारणे थौं जित न्ह्याथे हे जूसानं जि तँ पिकाय् मखु धका शान्त पूर्वक छथों वध्छुना स्थीर जुया च्वम ।

[२४]

हन्ध वाहनत पन्न सरोवर उत्तरे जुया व हान व किशिपागु लक्षण
सम्पति खना घाल - पुत्र गजवर वा, थनवा धका वहयागु जजीरं
चिना, साला बंका न्हेनु दयेका वाराणसी नगरे ध्यके हल ।

अले बोधिसख गजवरया माम्हं थम्ह पुत्रकाय समय बुलं नं थः
धाय मवगु जुया, मती तल - जि प्रिय पुत्रयात जुजुपिसं व्वना(ज्वना)
यंकल जुइ फु प्राः जि काय थन मवल धाःसा थ्व जंगल, झारपात
वृक्षं तोपुया हेगु बुल थका विरहू याना खववा वं गाथा निपू व्वन -

तस्स नागस्य विष्पवासेन, विरुह्वा सत्तकीच कुटजाच ।
कुरुविन्द करवीर भिससामा च, निवाते पुष्पिता कणिकारा ॥
कोचिदेव सुवण्णकापूरा, नागराजं भरन्ति पिण्डेन ।
यत्थराजा राजकुमारो वा क्वचं अभिहेस्सति असम्भोतो ॥

व नाग गजवर वन धायब आ इन्द्रशाल वृक्ष कुरज, कुरुविन्द
करवीर भिस हानं साम, उगंगे कणिकार बात रहित प्रदेशे पुष्पित
थी ।

तर उखे व हस्तिराजयात गुम्हं जुजु वा राज कुमारं नसा नकातल
जुइ, अले बहे किशि गयाः शत्रुनाथ त्वाः वन जुइ ।

किशिमाग नं लें निसें हे जुजुयात संदेश छोट । जुजुं नं नगरे
अलंकृत याका बालाका तल । किशिमाग नं बोधिसख किशियात

छाय्पा याना तःगु सुगन्धीतगु हस्तिशालाय् यंका तथा जुजुयात सूचना
बिम्ब । जुजुं नाना प्रकारया भोजन ज्वना वया व बोधिसत्व किशियात
बीके बील व किशि मांयात मनकुसे नये मखु धका मन ।

जुजुं वैके प्रार्थना याना स्वंगूगु गाथा धाल ।

गण्हाहिनाग कबलं मा नाग किसको भव,
बहूनि राज्जकिच्चानि यानि नाग करिस्ससि ॥३॥

हे नाग ! नेगु ग्रहण या, छ गंसि जुइमते । हे नाग ! छन्त आपालं
हे राजकार्यं याय् मानि । व खं न्यना बोधिसत्वं प्पगूगु गाथा धाल ।

सा नून सा कपाणिपा अन्धा अपरि नायिका,
खाणुं पादेन घट्टेति गिरिं चण्डोरणं पति ॥४॥

व बिचरा मिखां मखंम्हं, लं खंके फइ मखु चण्डोरण पवंतय् तुति
व स्वं ल्वाकाः न्यासि बना च्चन जुइ ।

जुजुं वैके न्यनाः न्यागूगु गाथा धाल ।

का नु ते सा महाभाग अन्धा अपरिनायिका,
खाणुं पादन घट्टेति गिरिं चण्डोरणं पति ॥५॥

हे महानाग ! व मिखांमखंम्हेसित सुनानं लं क्यनिपि मडु ।
चण्डोरण पवंतय् तुति व स्वं ल्वाकाः न्यासि बना च्चन जुइ । व उम्ह
मिखां मखंम्ह छं सु ख ?

[२६]

माता मे सा महाराज अन्धा अपरिनायिका,
खाणुं पादेन घट्टेति गिरिं चण्डोरणं पति ॥६॥

हे महाजन ! व मिखां मखम्ह, सुँ लं क्यतिपि मडुम्ह हानं चण्डोरण
पवंतय् तुति व स्वं ल्वाकाः न्यासि वनिम्ह जिम्ह मां खः ।

धुगु-खुगु गाथा म्यना जुजुं वेंत तोतका-न्हैगुगु गाथा घालः-

मुञ्चथेतं महानागं यो यं भरति मातरं,
समेतु मातरा नागो सह सब्बेहि जातिभि ॥७॥

मां यात पालन पोषण यायेमाःम्ह थुम्ह महानाग (गजराज)यात
एवःता व्यु । वयात वया मां व थःथितिपि लिसे नाप लाके व्बु ।

८ च्यागू व ९ गुंगू-सम्बुद्ध गाथा खः ।

मुत्तो च बन्धना नासो मुत्तो दाभाय कुञ्जरो
महुत्तं अस्सस्सित्त्वान अगमा येन पब्बतो ॥८॥
ततो सो नल्लिनि गन्त्वा सीतां कुञ्जरसेवितं,
सोण्डाय उदकं आहत्वा मातरं अभिसिञ्चथ ॥९॥

उम्ह किसि बन्धनं मुक्त जुल, जंजीरं (नयाखिपतं) मुक्त जुल । व
बलख ज्ञासु लनाः पवंतय् थ्यंकः वन । अनं व किसित स्वल्हुइगु पुखुलिड
थ्यंकः वनाः स्वंधय् लः थनाः मांयात मोल्हुकल ।

झिगुगु गाथा घाल -

[२७]

कोपं अनरियो देवो अकालेन अतिवस्सति,
गतो में अत्रजो पुत्तो यो महपं परिचारको ॥१०॥

एव गजाःमह मूर्खमह द्यः खः, अकाले (मखुगु समये) वा वेका
चवंमह । जिगु सेवा याइमह जिमि काय् मेथाय् वने धुं कल ।

वैत भरोसाविया बोधिसत्वं त्रिछगुगु गाथा धाल-
उठ्ठे हि अम्भ, किं सेसि, आगतो त्याहं अत्रजो,
मुत्तोमिह कासिराजेन वेदेहेन यसस्सिना ॥११॥

मां ! दँ । गुलि खेना चवनागु ? जि छं काय् वेधुन । जित
ज्ञानिमह यशस्वीमह काशी राजां मुक्त याना हल ।

व राजायात अनुमोदन याना अस्तिम गाथा धाल -

चिरं जीवतु सो राजा कासीनं रट्टवड्ढनो,
यो में पुत्तं अमोचेसि सदा वट्टापचायिकं ॥१२॥

काशी राज्ययात बडे याइमह, उल्लति याइमह उमह जुजु ताकाल
तक म्वायेमा । गुम्हस्यांकि न्ह्याबलें बुराबुरिपि सेवा याइमह जिमि
काय्यात त्वःता बिल ।

जुजुं बोधिसत्त्वयात प्रसन्न जुया पुखुलि भतिचा तापागु गांमे
चवना, हानं थः मांया निति न्ह्याबलें सेवा याय्गु व्यवस्था भात ।

[२८]

अनंभना-मां मृत्यु जुसेलि बोधिसत्वं मांयागु शरीर कायं कृत्य याना
 करण्डुक धैगु आश्रमे वन । अनं हान हिपालये न्यासःम्ह ऋषिपि च्वना
 च्वंधाय् वना वप्रवस्था यात । जुजुं बोधिसत्वया स्मरणशिला (स्वयागु)
 प्रतिमा देका महोत्सव यात । जम्बुदीप वासीपिसं हस्तिपूजाया नामं
 वार्षिकोत्सव मानेयाना च्वन ।

भगवान बुद्धं थ्व थुगु धर्मं देशना हया सत्ययात प्रकासित याना
 जातकया खं स्वाकाविज्यात । सत्यया अन्ते मातृपोषक भिक्षु श्रोतापत्ति
 फले प्रतिष्ठित जुल । उगु समये जुजु आनन्द खः । हस्तीनी महामाया-
 देवी, मातृपोषक नागजा जि हे खः ।

। निद्रितं ।

Dhamma.Digital

‘नमो तस्मै विभज्जवादी तथागतस्स’

तुवं बुद्धो तुवं सत्था, तुवं माराभिभूमि ।
तुवं अनुसये छत्वा तिण्णो तारेहि मं पजं ॥

एव प्रणाम गाथा खः

बुद्धादि रतनत्तयँ वन्दित्वाम च सादर ।
यथावलं पवक्खामि कल्याण पुयुज्जगन्थ ॥

भावायं - गंगा नदिया बालुका (क्षिपुच) फिदों थें उपमा
अनेनेगु रूप कलापयात संग्रहयाना समुत्ति याना तम्ह जि जूना
त्रिलोकया नाथ जुया विज्याम्ह तथागत बुद्ध, धर्म, संघ त्रिरतनयात भय
बाभादि त्वता परिशुद्धगु चित्तयाना सादर पूर्वक काम, वाक, चित्त
स्वंगू द्वारं बारंबार नमस्कार प्रणाम यानागु जुल ।

नमस्कार प्रणाम यानालि-आः जि कल्याण पृथकजन धयाधु
श्वयातःगु ग्रन्थयात संक्षिप्तं छकुचा मात्र श्वया श्यनेतेना ।

फेगुपिण्डुपमं रूपं वेदना पुष्फुलुपमा
मरिचि कुपमा सञ्जा, सङ्घारा

[३०]

कदलुपमा, मायुपमञ्च विञ्जाणं
देसिता दिच्च वन्नुना ॥

भावाथं:- रूपं = रूपखन्ध धयागु । फेणुपिण्डुपमं = लःयागु पीजथे जागु उपमा खः । अर्थात् व उगु लःयागु पीजायात् र्हातं कया म्हुचिना स्वतधासा छुं न देमखु ।

वेवनाक्खन्ध धयागु - पुप्फुलुपमा (लःखेँ) लः पोपोचाथेँ जागु उपमा खः अर्थात् उगु लःपोपोचा (लःखेँ) पातापुत्तुं वा वैबले तुरन्त खने देँ तुरन्त तज्याना मदया वनी । सञ्जा - सञ्जाखन्ध धयागु मरीचि उपमामृगजल लः मदुगु थासे, लःदुथे खनिगु मृग तृष्णा थें जागु उपमा खः ।

अथवा गृष्म ऋतुइ मैदान फाँते तापाक स्वेबले लःमदुगु थासे लः दुथेँ खने देँगु थें खः ।

सङ्खारा-सङ्खारखन्ध धयागु कदलुपमा-केरामा थेंजागु उपमा खः । अथवा केरामा यात् खवला पोला पोला स्वया यंकल धासा फुवकं खवला जक जुयावनी ।

विञ्जाण- विञ्जानवखन्ध धयागु मायुपमं- जादू, इन्द्रजाल थें जागु उपमा खः । अथवा जादूगर तेसं चा ग्वाराया लुं ग्वारा याना क्यनिगु थें, खिपया सपंयाना क्यनीगु थें । हानं महान ग्यानापुसे च्वंम्ह यक्ष राक्षसनी नं परम सुन्दरि जुया भेष बदले याना क्यनीगु थें तुं खः ।

इति ध्व धुगु धये धका (आदिचवन्धुता) सूर्यवंश जुया बिज्या-
कम्ह तथागतं जूसां (देसिता) देशना याना बिज्यागु जुयाचवन । धये
धका पालि गाथास वयनातगु अनुसार गुगु खः नाम रूप जुयाच्वंगु ध्व
पञ्चकखन्ध जूसां-रूप, वेदना, सञ्जा, संखार, विञ्जाण धका (५)
न्यागू प्रकारया दयाचवन ॥

आः धन छगू मेता खँ धाय्मागु दयाचवनकि गुलि गुलिसिवा मने
रूप धका धाल धाय्वं फुक्क उथे हे धका भाया अलमले जुयाचवन ।
उके आःधन रूपयागु बारे छकुचा फारेयाना वयनायके-रूप धयागु
अजभक्तिक रूप व बाहिरिक रूप धका तिगू प्रकारया दयाचवन ।
बाहिरिक रूप धाल धाय्व चतुमंहाभूत- सः, मि, फये, पृथ्वी (४)
प्यंगू । हानं वण्ण, गन्ध, रस, ओज (४) प्यंगू । ध्व हे जम्मा (८)
च्यागू मात्र दयाचवनी । धुकियात अट्टकलाप नं धाई । ध्व चतुमंहाभूत
अट्टकलाप धयागु चन्द्र, सूर्यं, पहाड, पवंत, वन, जंगल, सागर, समुद्र
सारा ब्रम्हाण्ड आकाश लोक अथवा ३१ स्वीछगू भूवन मध्ये २७
नीन्हेगू अकनिट्ट भूवन तक नं व्यापक जुया च्वंगु दु । हानं धाय्कि-
केवल ध्व धुगु चक्रवाल छगू जकमखु । थजा थजागु चक्रवाल त्रिदोगू
यात जातिखेत्त धका धाई । हानं थजागु चक्रवाल लक्खछिगू कोटियात
प्राणाखेत धाई । हानं थजा थजागु लक्खछिगू कोटि, लक्खछिगू कोटि
चक्रवाल अनन्त्र अपरिमित चक्रवालयात बिसया खेत धका धाई । ध्व
फुक्क सम्पूर्ण चक्रवालेसनं, ध्व हे चतुमंहाभूत अट्टकलाप व्यापक जुया
च्वंगु दु ।

तर ध्व खंयात बांलाक त्रिचायाना मसोनिपि गुलिसिया पर्या
 मजुइ नं कु । थुलियात छगू उपमा तथा धाम्कि कोथा छकुती नकतिनी
 बूमइ मयां स्त्रेयले वहे कोठा छकू जक संसार धका चवनी । कथः नं
 टोल नगर देश छकूयात संसार सम्झे जुइ । जि हे नं मचाबले हाकुगुं
 चाहुदा च्वंगु तक्कयात संसार धका भापा चवना । जव हाकुगुं पिने
 प्याहाँ वना स्वःवंसेलि क्षतःतःधंगु संसार खने दयावल । वथे
 तुं हवाई जहाज रकेते चवना स्ववलिसे क्षतः तःतःकंगु संसार खनेदया
 वया चवनी ।

नहापा रोहित देवपुत्र छम्हसें छगू छगू चक्रबाले छपला छपला तथा
 सच्छि बँ तक्क व्वाना चवन न संसार चक्रवालया अन्त सिमाना थ्यके
 मफपा भगवान बुद्धयाके न्यंगु जुया चवन । भगवान बुद्धं धया विज्यात
 - उगु रूप यक्व हे बपं तक्क नं व्वावना च्वसांनं संसार चक्रवालया
 सिमाना थ्यके फई मखु । तर मध्यनिगु हे जा मखु । अत थ्यकेगु मार्गं
 मेगु हे दु । बुद्ध धमं बांलाक थुया वल धाम् वं सिया वई ।

हानं छगू धाम्कि मेमेपिसनं मे मेगु हे तालं धया च्वंगु दु । न्हयागु
 हे थजु धमं बांलाक मसीकं, मेथुईकं धालखे जकनं जुइ मज्यू । गुलि
 छम्ह निम्हसें थये नं धया च्वंगु न्यना - वैज्ञानिकतसें रकेट देका फय्
 मडुगु थासे तकनं रकेत छोया चवनहँ । जिस्वे बले ध्वखे जुइथे मच्चं
 छाय् धासा, फय् मडुगु थासे छुं छगू रूप बस्तुनं थ्यक वने फईमखु ।
 गुगुलः रकेत बस्तुजा (लः, मि, फय्, पृथ्वी) चतुमंहा भूतं बनजुया
 च्वंगुखः । व, वं वंगु थासे तक्कजा-लः, मि, फय्, पृथ्वी, (चतुर्धातु) नापं

दय हेचरनी खालि बुईहेमसु । हानं चन्द्र, सूर्य, तक्षत्र, तारादि, फुक्क
 (चतुर्धातु) चतुर्महा भूट बनेजुया च्वंगुखः । अले फय् महुगु धासे रकेत
 बन धागु धन मिले मजु । बरु भगवान बुद्ध पञ्चक रन्धया पाखे पथे
 धका कना तथा विजगु दु-ध्व (सत्त्व) सत्त्वोक्त धातुस बोकार चतु
 बोकार पञ्चबोकार धातुसु दु । इले एक बोकार व, पञ्च बोकार व -
 कवन्ध दु । चतु बोकारे रूपकवन्ध महु ।

चतु बोकार धागु-अकनिट्ट भूवन नं च्वे आकासानञ्चायतन,
 पिञ्जराणञ्चायतन आकिञ्चञ्जायतन नेबसञ्जानासञ्जायतन भूवन यात
 धागु खः । अथे जुया रूपया सिमाना अकनिट्ट भूवन तकक जक खः ।

हानं पथे नं कनातया विज्यात-मनुष्य लोकायासिमं देवलोके रूप
 सुक्ष्म खः । देवलोकासिमं ब्रह्मलोके रूप सुक्ष्म खः । शुगु रूप अकनिट्ट
 अन्नलोक तकक रूप सुक्ष्म जुया चनाच्वनी । अले रूप हे महुगु धासे
 रकेत जक मखुकी छुं छगू बस्तु तकक बनेफइ मखु । ध्व शुगु बाहिरिक
 रूप वस्तुया खं थुथ म् तकनि दिनाते ।

Dhamma.Digital

धाः धन च्वे कनातगु पञ्चवखन्धया विपये स्वाका छोय् । व उगु
 पञ्चवखन्ध मध्ये भूतरूप ४ प्यंगू, उयादा रूप २४ नीपगू, जम्मा याना
 २८ नीच्यागू रूप दयाचवन । ध्व शुगु २८ नीच्यागू रूपयात अञ्जतिक
 रूपकवन्ध धका धाई व उगु रूपकवन्ध धागु लः यागु पीजा समानगु
 चवमा वियातल । व रूप जूसां बारंबार उत्पति जुजुं बिनाश जुया बता
 च्वनिगु स्वभाब दयाचवन । हानं चतुर्धातुया रूप परिवर्तन बुईगु स्वभा-
 वनं, -स्वशं ज्वीगु मात्रायात च्वनिगु स्वभावन दयाचवन । स्थीर जुया

च्वनिगु मज्जुगु जूमातिरि यत्थीरगु अत्रित्यगु स्वभाव धर्ममान खनी धरु
 धारंवार लुमका बिचायाना भावना वृद्धि याना यकेमा । उगु रूप जूसां
 प्रतिसन्धि च्वनिगु दुखः, जन्म जुइगु दुखः, वृद्ध (बुद्धा) जुईगु दुखः,
 दुनेन पितेनं भय प्रन्तराय उपद्रव आपालया पीरकष्ट ज्वीगु बिनाश
 जुया वनिगु जूयानिम्ति तप्तताप जुईगु स्वभाव दयाच्चन । सहयानां
 सहयाम् मत्तेक कष्ट जुया वंगु स्वभाव दयाच्चन । सुख धका च्वनेयाम्
 हे मज्जुगु जूयानिम्ति दुखः ज्वीगु स्वभाव धर्ममात्र धका बारवार दिन
 रात्रीसन तुतेमज्जुइक सरक्षाय यानः लुमकेगु तथा भावना वृद्धि याना
 यकेमागु जुल ।

व उगु रूपकखन्ध जूमां-अनित्य हिंसव अथीरगु स्वभाव धर्म ।
 दुखःगु हिंसाव आपालं पीर कष्ट जुईगु स्वभाव धर्म जुया च्वंगु । जित
 (जुईके मखु) मज्जुईमा धका प्राशंता याना च्वंसानं गुगु खः ज्वीमागु यात
 मज्जुसै स्वतैगु मखु । अनत्ता हिंसावं यम धयार्थे मज्जुगु स्वभाव धर्म । जि
 काय्, जि म्हयाम्, जिगु धन जन सम्पत्ति, जिगु शरीर धका धाय्गु छुन
 मज्जु, केवल प्रष्टि (क्वे) यागु पुञ्ज, जा यागु पुञ्ज खः थुगु हिंसाव
 अनत्ता स्वभाव धर्म मात्र धका बारंवार दिन रात्रीसनं तुटे मज्जुइक
 सभार याना बालाक लुमंका बिचार बल्लाका, चित्ते धारणा याना व
 भावना वृद्धियाना यकेमागु जुल ।

स्व थुगु रूपकखन्ध छगूया लक्ष्णयात वयनातःगु छगू भाग

।। वचन ।।

[१५]

वेदनाकवन्ध धयागु-परमार्थं स्वभाव जुयाच्चंगु ५२ म्येनिनु चंत-
 सिक धर्ममध्ये वेदना चेतासेक धयागु साध हे मज्जाताया हर्षानन्दर्थता
 च्वनिगु बखते सुख वेदना । दुखः कष्ट र्थे ताया च्वनिगु बखते दुखः-
 वेदना । सुखनं मखु दुखः नं मखु समानसा खनिगु बखते उपेक्षा वेदना
 धका ३ स्वगू प्रकारया वेदना दयाच्चन । ४ उगु ३ स्वगू प्रकारया वेदना
 यात भोगयाइगु जूसां वेदना चंतसिक छगू मात्र जुयाच्चन । ५ उगु वेदना
 चंतसिकयात हे वेदनाकवन्ध धाई । वेदनाकवन्ध धयागु लःपोपोचा यागु
 उपमा बियातल । ६ उगु वेदनाकवन्ध जूसां बारबार उत्पत्ति विनाश ष्ठीगु
 स्वभाव दयाच्चन धकाः रूपकवन्धे, च्वे, कनातुःगु अनुसार त्रिलवद्वण ३
 स्वगू पाखे स्थापित याना ब्रानाक विचारयाना भावना दृष्टियाना सके
 मागु जुल ।

वेदनाकवन्ध छगूया लक्षण कयनातःगु छगू भाग ॥ वध्दाल ॥

सञ्जावधयात कयनातःगु—

सञ्जाकवन्ध धयागु- परमार्थं स्वभाव जुयाच्चंगु चंतसिक ५२
 न्देनिगु धर्ममध्ये सञ्जा चंतसिक धयागु, ह्याउं, वाउं, म्हागु, तुयुगु
 सम्पूरां दिनस वस्तु रूप, शब्द, गन्ध, रस फोटव्व धर्मयात लुमंका
 म्हमीका तःगु सञ्जा चंतसिक जूसां, सञ्जाकवन्ध धाई । उगु सञ्जा-
 कवन्ध धयागु (मृगजल) मृगतृष्णा यागु उपमा बियातल । उगु
 सञ्जाकवन्ध जूसां बारबार उत्पत्ति विनाश ष्ठीगु स्वभाव दयाच्चन
 धकाः । रूपकवन्धे कनातःगु अनुसार त्रिलवद्वण ३ स्वगू पाखे स्थापित-

पानां व सरसाय यानां बालाकं लुमंका विचार ब्रह्माका भावना वृद्धि
 भागु जुन । सञ्चारकखन्ध छगूया लक्षणयात क्यनातःगु छगू भाग
 ॥कञ्चाल॥

सञ्चारकखन्ध यात क्यनातःगु सञ्चारकखन्ध धयागु-परमायं स्वभाव
 दयाच्चंगु ५२ न्येतिगु चैतसिक धर्ममध्ये वेदना चैतसिक १ छगू । सञ्चार
 चैतसिक १ छगू । ध्व निगू चैतसिक यात लिकयाव, बाकि फस्स आदि
 २० न्येगू चैतसिक धर्म जूमां कुगल अकुगल, अन्धाकृत धर्मयात देकेगु ।
 उत्पत्ति याईगुया कारण सञ्चारकखन्ध धयातःगु खः । उगु सञ्चारकखन्ध
 जूमां सारहीन जूया अनारगु जूयानिमित्त कदभि बूक्ष केरासायागु उपमा
 वियातल । उगु सञ्चारकखन्ध जूमां बारवार उत्पत्ति बिनास ष्वीगू
 स्वभाव दयाच्चन धकाः । रूपकखन्धे च्चे, कनातगु बमोधिम् त्रिलक्षण
 ३ पाखे तथाव ह्रबखत तुटे मज्जीक सरसाययाना बालाक लुमंका
 भावना वृद्धियाना यके मागु जुन । सञ्चारकखन्ध छगूया लक्षणयात क्य-
 नातःगु छगू भाग ॥कञ्चाल॥

॥ विज्ञानकखन्धयात क्यनातगु ॥

विज्ञानकखन्ध धयागु वेदना, सञ्चार धगु नामकखन्ध ३ स्वंगू
 प्रकारया धर्म व नापं उत्पत्ति जुईगु ८६ चैगूगू चित्त मध्ये थके
 प्राप्त जूया च्वंगु चित्तजुसां, विज्ञानकखन्ध धाई । उगू विज्ञानकखन्ध
 जूमां (जादू) चतक याईपिसथे छले याईगु (भूलेयाइगु) या
 कारण इन्द्रजाल यागु उपमा समान गुयाच्चन ।

व डगू विज्ञानकखन्ध जूमां बारवार उत्पत्ति बिनास जुईगु स्वभाव
 दयाच्चन धकाः । रूपकखन्धे च्चे कनातगु अनुवार त्रिलक्षण ३ स्वंगू

पक्षीणा शिव राति मर्यातं तुटे मनुक सरशायमाना बालिका
वृद्धिवाता मकेनागु जुल ।

विश्वानगरस्थ लघुया लक्षणमात्र पयसतासु ह्युपाय लभते
॥ श्व भुगु ख जि धका प्रकृतित जुवाचनेषु पञ्चदशतम नाम, रूप ध
जूना-अतिरिच हिसाथं स्थीर मज्जु स्वभाव धर्म काः तुल्यः वि
महाकण्ठ पीरगु स्वभावसु धर्म काः । भवता-विवाच समं धयाके स
थे, धाभु अशिते मद्गु स्वभाव धर्म काः । धका वारवार स
तुटे मनुईक सरशायमाना बालिका कुमशा भावता वृद्धि वाता
माःगु जुल ।

पञ्चचरध नाम, रूप धर्ममाल (श्रोतकरी) विधिजा हाकगु हिस
विश्वानाता कायगुवात वप्रदातःगु-वचचाल ।

भवतु सर्वमंगलं चिरं तिष्ठतु सर्वभूतो लोको हीतु धुवीःसदा ॥

Dhamma.Digital

शुद्धिपत्र

पेज

इव

आण

Dhamma.Digital

लेखकया प्रकाशित पुस्तक

- १ - क - परित्नाण
- २ - ख - परित्नाण
- ३ - धातु भेदानु पस्सना
- ४ - बुद्धोय देश
- ५ - विशुद्धि ज्ञान दर्शन
- ६ - महाजय मंगल पाठ
- ७ - त्रिलक्षण दिपनी
- ८ - धातु विचरणे प्रेत कथा
- ९ - अनागत वंश
- १० - विशुद्धि प्रज्ञादपण
- ११ - स्वंगमिस्सां स्वय्गु
- १२ - अनन्तो षकारक बुद्ध
- १३ - निगूगु विशुद्धि ज्ञान दपण
- १४ - महासति पट्टाम भावना
- १५ - सम्बुल जातक
- १६ - भगवान बुद्ध हानं जन्मान्तरवाद
- १७ - महा समय सुत्र
- १८ - काकव लीय महाजन पिनिगु कथा
- १९ - संसारे सुदु
- २० - सङ्खार भाजनी
- २१ - मातु पोषक जातक